

personnel risks. It is substantiated that the implementation of HR analytics and a culture of trust is a critical factor in ensuring the competitiveness of a modern organization.

Keywords: *Strategic management, personnel policy, environmental uncertainty, human capital, KPI*

Науковий керівник

Олійник Т. Г.,

кандидат економічних наук,

доцент кафедри економіки підприємств,

Миколаївський національний аграрний університет

УДК 336

Теоретичні основи стратегічного управління фінансовими ресурсами підприємства

Ковальова Альона,

здобувач вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент»

Миколаївського національного аграрного університету,

м. Миколаїв, Україна

Анотація: *У тезах досліджено теоретичні та практичні засади стратегічного управління фінансовими ресурсами підприємства в умовах ринкової конкуренції. Визначено унікальну роль фінансових ресурсів як універсального еквівалента, здатного трансформуватися у будь-які інші види активів. Розглянуто взаємозв'язок між загальною стратегією розвитку організації та її фінансовою складовою. Особливу увагу приділено етапам формування фінансової стратегії: від аналізу зовнішнього середовища до стратегічного планування та реалізації цілей. Виокремлено ключові орієнтири стратегічного управління фінансами, зокрема оптимізацію структури капіталу, підвищення інвестиційної привабливості та забезпечення фінансової стійкості. Обґрунтовано, що ефективний механізм стратегічного управління є фундаментом для здобуття довгострокових конкурентних переваг.*

Ключові слова: *Фінансові ресурси, стратегічне управління, фінансова стратегія, стратегічне планування, структура капіталу.*

В наш час, в умовах ринкової економіки та постійного збільшення рівня конкуренції між підприємствами, значну частину в управлінні підприємством займає управління його фінансовими ресурсами, адже їх ефективно та

раціональне використання є базою для ефективної діяльності та розвитку підприємства в цілому.

Фінансові ресурси підприємства є неповторним ресурсом, через те, що вони мають здатність до перетворення в будь-який інший, необхідний для підприємства ресурс. Через цю унікальну властивість фінансових ресурсів, для підприємств важливим питанням стає не тільки оперативне управління фінансами, а й, в першу чергу, стратегічне, яке буде відповідати загальній стратегії розвитку підприємства.

Попри значну кількість наукових досліджень даної теми, стратегічне управління фінансовими ресурсами підприємства має свою проблематику. Суть проблеми полягає у відсутності чітких основ стратегічного управління в цілому. Таким чином, для переходу до стратегічного управління фінансами підприємств, існує необхідність в розгляді понять «стратегія» та «стратегічне управління».

За трактуваннями Альфреда Чандлера, стратегія являє собою процес розподілу ресурсів господарюючого суб'єкту на даний та майбутній момент часу, при якому також встановлюються головні цілі діяльності господарюючого суб'єкту, його завдання і методи для встановлення даних цілей та завдань [1].

Щодо поняття стратегічного управління, то воно пояснюється безпосередньо як процес розробки та реалізації стратегії господарюючого суб'єкту. Базою для процесу стратегічного управління є стратегічне планування.

Щодо фінансової стратегії підприємства, то вона хоча й являється лише складовою частиною в загальній стратегії управління підприємством, але має з нею тісний зв'язок, зокрема фінансові стратегічні цілі та загальні стратегічні цілі підприємства тісно переплітаються між собою таким чином, що без досягнення одних, неможливе досягнення інших [3].

Фінансовою стратегією підприємства Альфред Чандлер називає довгострокові фінансові цілі, а також завдання, підприємства, вирішення питання розподілу фінансових ресурсів на підприємстві та інші дії, які допоможуть досягнути поставлених фінансових завдань та цілей [2].

Процес стратегічного управління фінансовими ресурсами підприємства зазвичай своєю метою визначає досягнення наступних фінансових цілей підприємства:

- підвищення на підприємстві рівня фінансової стійкості;
- зниження рівня фінансових ризиків;
- оптимізація структури капіталу підприємства;
- забезпечення підприємства фінансовими ресурсами;
- збільшення ефективності використання фінансових ресурсів;
- забезпечення на підприємстві інвестиційної привабливості.

Щоб досягнути бажаних для підприємства результатів, варто провадити постійну моніторингову діяльність з внесенням певних корективів під час процесу досягнення бажаних цілей для підприємства.

Результатами реалізації стратегічних фінансових цілей підприємства будуть досягнення оптимізації в структурі капіталу, раціонального використання та розподілу фінансів, ефективного планування фінансових потоків, а також

залучення додаткових джерел фінансування, зміцнення як поточного так і загального фінансового стану підприємства, забезпечення довгострокових конкурентних переваг на ринку.

На підприємстві механізм стратегічного управління фінансовими ресурсами підприємства представлений у вигляді системи з кількох послідовних етапів прийняття управлінських рішень. До цих етапів належать:

1. Аналіз зовнішнього середовища підприємства;
2. Формування мети підприємства;
3. Формування цілей підприємства;
4. Формування завдань управління фінансовими ресурсами на підприємстві;
5. Аналіз фінансових ресурсів підприємства;
6. Стратегічне планування фінансових ресурсів;
7. Формування фінансової стратегії підприємства [4].

Отже, стратегічне управління фінансовими ресурсами підприємства це важливий елемент загальної стратегії підприємства. Воно спрямоване на забезпечення раціонального та ефективного використання фінансів на підприємстві для забезпечення його діяльності та розвитку.

Список використаних джерел:

1. Лапа А. Фінансові ресурси підприємства та їх оптимізація. Молодіжний науковий вісник УАБС НБУ, Серія: Економічні науки. 2013. № 4. С. 289—297.
2. Ткаченко А. М. Фінансова стратегія як компонент загальної стратегії підприємства в системі управління. Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності: у 3-х т. ПДТУ. Маріуполь, 2021. Т. 3. С. 19–23
3. Трухан О.Л. Стратегічний аналіз у системі управління підприємствами. Вісник Житомирського державного технологічного університету. 2019. № 1 (47). С. 137–140
4. Семенов А.Г., Єропутова О.О., Перекрест Т.В. та ін. Фінансова стратегія в управлінні підприємствами: монографія. Запоріжжя : КПУ, 2018. 188 с.

***Abstract:** The theses explore the theoretical and practical principles of strategic management of financial resources of an enterprise in conditions of market competition. The unique role of financial resources as a universal equivalent capable of transforming into any other types of assets is determined. The relationship between the general strategy of the organization's development and its financial component is considered. Special attention is paid to the stages of financial strategy formation: from analysis of the external environment to strategic planning and implementation of goals. Key guidelines for strategic financial management are identified, in particular, optimizing the capital structure, increasing investment attractiveness and ensuring financial stability. It is substantiated that an effective mechanism of strategic management is the foundation for gaining long-term competitive advantages.*

Keywords: Financial resources, strategic management, financial strategy, strategic planning, capital structure.

Науковий керівник
Олійник Т. Г.,
*кандидат економічних наук,
доцент кафедри економіки підприємств,
Миколаївський національний аграрний університет*

УДК 634.8

Економічна ефективність виробництва винограду та шляхи її підвищення

Кожокарь Олена,

здобувачка вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

***Анотація:** проаналізовано стратегічне значення та економічні особливості виноградарства як фундаменту для розвитку переробних галузей агропромислового комплексу. Висвітлено специфіку галузі, зокрема її високу капіталомісткість та тривалий інвестиційний цикл, що потребує особливих підходів до планування та управління ризиками.*

***Ключові слова:** виноградарство, економічна ефективність, капіталомісткість, рентабельність, інвестиційний цикл, додана вартість, стратегія управління.*

Виробництво винограду традиційно посідає важливе місце в структурі сільськогосподарського виробництва, оскільки поєднує в собі стратегічне значення та високу економічну віддачу для розвитку переробних галузей. Виноградарство формує сировинну базу для виноробства, харчової промисловості, а також забезпечує зайнятість населення у сільській місцевості. В умовах трансформації аграрної економіки питання економічної ефективності виробництва винограду набуває особливої актуальності, адже від рівня результативності цієї галузі залежить її конкурентоспроможність і стійкість у довгостроковій перспективі.

Я родом із селища Радісний Сад. Воно є одним із провідних центрів виноградарства Північного Причорномор'я. Моє рідне селище розташоване на мальовничому березі Бузького лиману і має унікальний мікроклімат: південне сонце та близькість води створюють ідеальні умови для вирощування лози. Для нас виноградарство — це не просто галузь господарства, а стиль життя та гордість багатьох поколінь. [1.]